

Laureat Nagrody Profilaktyk Roku za rok 2020

Decyzją kapituły laureatem został **Leszek Szawiński**.

Uzasadnienie:

Spełnienie warunków podstawowych:

- Leszek Szawiński jest profilaktykiem, którego praca realizowana jest w duchu strategii *Siedmiu dźwigni skutecznej profilaktyki*.
- Jest człowiekiem, którego życie osobiste jest zgodne z tym, czego uczy młodzież.
- Jest profilaktykiem o szerokim dorobku twórczym i praktycznym, autorem i realizatorem programów, a zarazem ma długoletnie doświadczenia we wspieraniu młodych ludzi, którzy przechodzą poważne problemy życiowe.
- Jednocześnie nie należy do grona profilaktyków szeroko znanych na terenie całego kraju. Jest profesjonalistą, którego rozpoznawalność ogólnopolska jest mniejsza niż na to zasługuje.

Główne obszary zaangażowania na przestrzeni lat:

- W latach 90. pracował z bezdomnymi i uzależnionymi.
- Od początku istnienia Wspólnoty Dobrego Pasterza w Katowicach współdziałającej z Misjonarzami Oblatami zaangażowany w jej działania wypełniające charyzmat oblacki: „zostaliśmy posłani do ludzi, których życie woła o nadzieję”.
- Przez ponad 15 lat prowadził Dom Życia Wspólnoty Dobrego Pasterza Góralach na Śląsku, w którym jednocześnie mieszkał wraz z żoną, Kaliną i dziećmi. Jest to miejsce, w którym przez pewien czas mogły zamieszkać osoby po trudnych doświadczeniach i zakrętach życiowych i odbudować swoje życie. Mieszkając z tymi osobami tworzyli poszerzoną, wspierającą się rodzinę.
- Przez wiele lat pracował jako pedagog szkolny w LO w Lublińcu
- Przez szereg lat był jednym z organizatorów Festiwalu Życia w Kodniu koło Terespola realizowanego przez Wspólnotę Dobrego Pasterza i Misjonarzy Oblatów dla kilkuset uczestników, w tym dla młodzieży poszukującej sensu życia.
- Od kilkunastu lat jest trenerem oraz instruktorem szkolącym trenerów programów profilaktycznych (m.in. programu „Archipelag Skarbów”). W działania, które prowadzi ma zawsze twórczy wkład, który później służy innym realizatorom.
- Jest trenerem warsztatów „Siedem dźwigni skutecznej profilaktyki” przeznaczonych dla gmin i środowisk lokalnych.
- Jest autorem inicjatyw i programów profilaktycznych – m.in. programu „Ratownicy Marzeń”.
- Jest założycielem i prezesem Fundacji YAQ Projekt - Pracownia Rozwoju Społecznego.
- Jest członkiem Gminnej komisji ds. profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych w Woźnikach Śląskich.

W jaki sposób laureat wyróżnił się w roku 2020:

- Rozpoczął intensywne poszukiwania i naukę dotyczącą możliwości profilaktycznej pracy online już w pierwszych tygodniach epidemii, w marcu 2020, przez co stał się jednym z pionierów profilaktyki online.

- W kwietniu i maju 2020 był współautorem programu „Nawigacja w kryzysie” opracowywanym przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej. Był odpowiedzialny za tworzenie prezentacji, opracowywał (z pomocą innych osób) rozwiązania informatyczne do pracy online, realizował (wraz z kilkoma innymi profilaktykami) pilotaże programu oraz był aktywnie zaangażowany w doskonalenie programu.
- W kwietniu i maju 2020 szkolił i przygotowywał grupę trenerów do pracy online z wykorzystaniem platformy Zoom i programu OBS.
- W maju i czerwcu 2020 zrealizował szereg edycji programu profilaktycznego „Nawigacja w kryzysie” nabywając doświadczeń w pracy online.
- W lecie 2020 podjął intensywne przygotowania i testy dotyczące pracy profilaktycznej z grupami młodzieży znajdującymi się w szkole, która prowadzona byłaby ze studia za pośrednictwem zaawansowanego sprzętu elektronicznego umożliwiającego płynną komunikację i odsłuch w obie strony. Przygotowania te wymagały wypożyczenia bardzo drogiego sprzętu, nauki obsługi tego sprzętu i wymyślenia metodyki pracy za jego pośrednictwem.
- W lecie 2020 podjął także przygotowania do pracy profilaktycznej w reżimie sanitarnym m.in. opracowując warianty ćwiczeń aktywnych, w których zastosowany jest dystans społeczny i inne formy ochrony sanitarnej. Wypracowanymi metodami pracy dzielił się z innymi profilaktykami.
- W październiku 2020 kierował pracami nad programem profilaktycznym online Archipelag Skarbów – Wyprawa Odkrywców, który łączy elementy programu Archipelag Skarbów® i elementy programu „Nawigacja w kryzysie”. Prace te były odpowiedzią na potrzeby szkół i gmin, które były zainteresowane programem profilaktycznym online zawierającym zarówno wybrane treści Archipelagu Skarbów®, jak i konkretne wskazówki dotyczące radzenia sobie w kryzysowej sytuacji epidemii.
- W listopadzie i grudniu 2020 przeprowadził szereg realizacji tego nowego programu, a także szkolił trenerów do pracy z programem dzieląc się swoimi doświadczeniami z obsługą platform Teams, Zoom i innych.
- Jesienią 2020 zaraził swoim zapałem i przekonaniem co do możliwości pracy online środowisko Fundacji Wspomagającej Wychowanie „Archezja”. Dzięki jego zapałowi i radom Fundacja przezwyciężyła myślenie, że nie da się robić profilaktyki online. Doprowadziło to do powstania wersji online programu „Cuder – Żyj z sensem”, który z powodzeniem był realizowany w ostatnich miesiącach roku 2020.
- Jesienią 2020 włączył się w kampanię „Bądźmy poszukiwaczami miłości w rodzinie” realizowaną przez Fundację Wspomagającą Wychowanie „Archezja” mobilizując do udziału w konkursie grupę dzieci, która za opracowany film otrzymała II miejsce.
- Jesienią 2020 opracował wariant online swojego autorskiego programu „Ratownicy Marzeń” i przeprowadził szereg realizacji w szkołach.
- W listopadzie 2020 na zaproszenie IPZIN pomagał w opracowaniu ekspertyzy zamówionej w IPZIN przez PARPA dotyczącej wyzwań profilaktycznych czasu epidemii.

Podsumowanie:

Pan Leszek Szawiński potwierdził, że jest człowiekiem, który do pracy z młodzieżą, rodzicami i nauczycielami podchodzi z twórczą pasją, nie poddaje się mimo przeciwności i nie traci twórczego zapału przez kolejne miesiące nacechowane niepewnością, zmiennością sytuacji, nawrotami epidemii.

Jego wkład twórczy i jego zaangażowanie posłużyły nie tylko jego odbiorcom jego osobistych działań profilaktycznych, ale także kilkunastu innym organizacjom i ponad 30 profilaktykom, którzy bez jego wkładu nie byłiby w stanie tak szybko podjąć działań profilaktycznych, tak szybko odpowiedzieć na potrzeby czasu epidemii.

Pan Leszek Szawiński w środowiskach profilaktycznych, z którym współpracuje, nie działał sam. Szereg innych osób odegrało bardzo wielką rolę, kolejne także miały istotny wkład. Jednak według kryteriów przyjętych przez Kapitułę oraz w sytuacji, gdy decyzją Kapituły nagroda Profilaktyk Roku 2020 jest przyznawana tylko jednej osobie – to właśnie on jest tym profilaktykiem, którego w pierwszej kolejności należy wyróżnić.

W minionym roku wykazał się błyskawicznym refleksem, twórczym podejściem i ogromną wytrwałością. Był gotów ponieść ryzyko, że jego działania okażą się niepotrzebne, jeśli epidemia szybko minie. Był gotów działać twórczo jako lider profilaktyki online, pomimo że mieszka w małej miejscowości na Śląsku, gdzie dostęp do sieci bywa różny i, jak czasem sam mówi „przydałoby się nieraz dodatkowe wiadro Internetu”.